

מפתח תשובות נכונות

10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	שאלה
(3)	(2)	(1)	(3)	(3)	(4)	(2)	(2)	(1)	(1)	תשובה

20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	שאלה
(3)	(4)	(3)	(4)	(1)	(2)	(2)	(3)	(3)	(4)	תשובה

23	22	21	שאלה
(1)	(1)	(2)	תשובה

הסברים

אנלוגיות (שאלות 1-6)

1. השאלה: **אבן נגף** : **להתקדם** – (אבן נגף=מכשול, מעצור)

היחס: אבן נגף זה משהו שמפריע להתקדם.
א' זה משהו מפריע לעשות ב'.

תשובה (1): הסחת דעת : להתרכז. האם **הסחת דעת** זה משהו שמפריע **להתרכז**? כן.

תשובה (2): הפגנת כוח : לאיים. האם **הפגנת כוח** זה משהו שמפריע **לאיים**? לא. **לאיים** זה משהו שניתן לעשות בין השאר בעזרת **הפגנת כוח**.

תשובה (3): התרת רסן : להשתולל. האם **התרת רסן** זה משהו שמפריע **להשתולל**? לא. **התרת רסן** זה ביטול כל המגבלות, **התרת רסן** זה מה שמאפשר למישהו **להשתולל**.

תשובה (4): הבטחת שווא : להתאכזב. האם **הבטחת שווא** זה משהו שמפריע **להתאכזב**? לא. **הבטחת שווא** עשויה לגרום למישהו **להתאכזב**.

תשובה (1).

2. השאלה: **כיתר** : **מוקף** - (כיתר=הקיף)

היחס: כיתר זה הפך משהו למוקף.
א' זה הפך משהו לב'.

תשובה (1): הסתיר : חבוי. האם **הסתיר** זה הפך משהו ל**חבוי**? כן. פירוש המילה **חבוי** הוא מוסתר, ומכאן שאם מישהו מסתיר משהו, הרי שבהכרח הוא הופך אותו למוסתר/חבוי.

תשובה (2): העליב : פוגע. האם **העליב** זה הפך משהו ל**פוגע**? לא. **העליב** זה גרם למישהו להיות **פוגע**. **פוגע** הוא מי שהעליב מישהו אחר.

תשובה (3): פקד : מבוצע. האם **פקד** זה הפך משהו ל**מבוצע**? לא בהכרח, **פקד** זה דרש שמישהו יהיה **מבוצע**. אך אין הפירוש שהפך לא שזה אכן קרה.

תשובה (4): קירב : צמוד. האם **קירב** זה הפך משהו ל**צמוד**? **קירב** זה הפך משהו להיות קרוב יותר, אך אין זה אומר שהם הפכו ל**צמודים**.

תשובה (1).

יולי 2017 - הסברים לפרק השני בחשיבה מילולית

3.

השאלה: **אורג** : נול – (נול=מכונת אריגה, מכונה ליצירת בד)

היחס : נול הוא כלי עבודתו של האורג.

ב' הוא כלי עבודתו של א'.

תשובה (1): בנאי : בית. האם בית הוא כלי עבודתו של הבנאי? לא. בית הוא תוצר עבודתו של הבנאי.

תשובה (2): קדר : אובניים. האם אובניים הם כלי עבודתו של הקדר? כן. אובניים הם גלגל ליצירת כלי חרס, אשר אותם יוצר הקדר.

תשובה (3): שופט : פטיש. האם פטיש הוא כלי עבודתו של השופט? לא. הפטיש משמש את השופט על מנת ליצור סדר בבית המשפט, אך כלי עבודתו של השופט הוא החוק.

תשובה (4): נגר : עץ. האם עץ הוא כלי עבודתו של הנגר? לא. עץ הוא חומר הגלם של הנגר.

תשובה (2).

4.

השאלה: **התפייס** : רב -

היחס : התפייס ורב הם הפכים.

א' וב' הם הפכים.

תשובה (1): נאלץ : הכריח. האם נאלץ והכריח הם הפכים? לא. מי שנאלץ הוא מי שהכריחו אותו לעשות משהו, כלומר שמישהו הכריח אותו לעשות משהו.

תשובה (2): נאלם : דיבר. האם נאלם ודיבר הם הפכים? כן. נאלם זה השתתק, כלומר ההיפך מדיבר.

תשובה (3): ניצח : הביס. האם ניצח והביס הם הפכים? לא. הביס הוא מי שניצח משהו אחר בצורה ניצחת.

תשובה (4): נעטר : ביקש. האם נעטר וביקש הם הפכים? לא. נעטר הוא מי שהסכים, או נענה, למה שמישהו אחר ביקש.

תשובה (2).

5.

השאלה: **אבוס** : צלחת – (אבוס=קערת מזון לבעלי חיים)

היחס : אבוס זה צלחת לבעל חיים.

א' זה ב' לבעל חיים.

תשובה (1): אוכף : כיסא. האם אוכף זה כיסא לבעל חיים? לא. אוכף משמש ככיסא לאדם בעת רכיבה על בעל חיים.

תשובה (2): קלשון : מזלג. האם קלשון זה מזלג לבעל חיים? לא. קלשון זה מכשיר חקלאי שמשמש להעמסת קש אשר נראה כמו מזלג גדול.

תשובה (3): צמר : סוודר. האם צמר זה סוודר לבעל חיים? לא. אמנם צמר משמש לחימום בעלי חיים כפי שסוודר משמש לחימום בני אדם, אך צמר גדל באופן טבעי על בעל החיים והסוודר הוא משהו מלאכותי שלובשים מעל הגוף הטבעי. צמר משמש ליצירת סוודר.

תשובה (4): דיר : דירה. האם דיר זה דירה לבעל חיים? כן. דיר הוא מחסה לצאן כפי שדירה היא מחסה לאדם.

תשובה (4).

6. השאלה: מספר זהות : אזרח -

היחס: לכל אזרח יש מספר זהות ייחודי משלו.
לכל ב' יש א' ייחודי משלו.

תשובה (1): דרגה : חייל. האם לכל חייל יש דרגה ייחודית? לא. אמנם לכל חייל יש דרגה, אבל ברוב המקרים (חוץ מהרמטכ"ל..) יש לעוד חיילים דרגה כזו.

תשובה (2): שם עט : סופר. האם לכל סופר יש שם עט ייחודי? לא. שם עט הוא שמו הבדוי של סופר. ישנם סופרים שאינם בעלי שם עט.

תשובה (3): תאריך : יממה. האם לכל יממה יש תאריך ייחודי? כן. מכיוון שלכל יום יש תאריך מסוים.

תשובה (4): כתובת : רחוב. האם לכל רחוב יש כתובת? לא. רחוב הוא חלק מפרטי הכתובת, והכתובת היא צירוף מסוים שמהווה את סימן ההיכר של הבית, לא של הרחוב.

תשובה (3).

הבנה והסקה (שאלות 7-17)

7. השאלה: בגן החיות עומדים בשורה ארבעה כלובים, ובכל אחד מהם חיה אחת: נמר, דוב, ג'ירפה ותוכי (לאו דווקא בסדר זה).

ידוע כי: - הג'ירפה נמצאת באחד הקצוות.

- בין הנמר לדוב נמצאת בדיוק חיה אחת.

לפיכך לא ייתכן ש-

פתרון: ניתן לבדוק מלכתחילה את כל הסידורים האפשריים עבור ארבעת הכלובים או לעבור על התשובות ולבדוק עבור כל תשובה, האם האפשרות המוצעת בה תיתכן:

לפי הנתון הראשון, הג'ירפה נמצאת באחד הקצוות, ומכאן שהיא יכולה לעמוד בקצה הימני או השמאלי של השורה.

לפי הנתון השני, בין הנמר לדוב עומדת חיה אחת בדיוק. מכיוון שהג'ירפה עומדת בקצה השורה, הרי שהתוכי חייב לעמוד בין הנמר לדוב. מכאן שיש 4 סידורים אפשריים:

1. ג'ירפה – נמר – תוכי – דוב

2. ג'ירפה – דוב – תוכי – נמר

3. דוב – תוכי – נמר – ג'ירפה

4. נמר – תוכי – דוב – ג'ירפה

קעת נעבור על התשובות המוצעות:

תשובה (1): הדוב נמצא צמוד לג'ירפה מימין

בסידור מספר 4 הדוב נמצא בצמוד לג'ירפה ומימין לה. מכאן שאפשרות זו תיתכן, ולכן התשובה נפסלת.

תשובה (2): הנמר נמצא בקצה הימני

בסידור מספר 4 הנמר נמצא בקצה הימני, ומכאן שאפשרות זו תיתכן, ולכן ניתן לפסול את התשובה.

תשובה (3): התוכי נמצא צמוד לג'ירפה משמאל

באף אחד מהסידורים התוכי לא צמוד לג'ירפה מימין, ומכאן שאפשרות זו לא תיתכן, וזו התשובה הנכונה. מעבר לכך, מכיוון שעל פי הנתון הראשון הג'ירפה נמצאת בקצה, הרי שאם התוכי יהיה צמוד לג'ירפה, הנמר והדוב יהיו בהכרח צמודים זה לזה.

תשובה (4): הנמר נמצא בין התוכי לגירפה

בסידור מספר 1 ובסידור מספר 3 הנמר נמצא בין התוכי לגירפה, ומכאן שאפשרות זו תיתכן, ולכן ניתן לפסול את התשובה.

תשובה (3).

8.

השאלה: חוקרים מארצות הברית דיווחו כי הצליחו לפתח סוג חדש של קולטנים סולריים (קולטנים המייצרים חשמל מאור השמש) היעילים יותר מהקולטנים הקיימים. הקולטנים החדשים, העשויים מהרכב חומרים ייחודי, לוכדים כמעט את כל האור שפוגע בהם, וכך מגדילים מאוד את כמות האור שיכולה להיקלט בכל אחת מיחידות השטח של הקולטן.

איזו מן הטענות הבאות עולה מן הפסקה?

פתרון: נעבור על התשובות המוצעות:

תשובה (1): בהשוואה לקולטנים רגילים, הקולטנים הסולריים מהסוג החדש יכולים ליצר יותר חשמל מחשיפה לאותה כמות אור

זו התשובה הנכונה. לפי הפסקה, הקולטנים החדשים יעילים יותר מהקולטנים הישנים בכך שהם לוכדים כמעט את כל האור שפוגע בהם. מכאן שמחשיפה לאותה כמות אור ילכדו הקולטנים החדשים יותר אור מאשר הקולטנים הקיימים. מכיוון שהקולטנים מייצרים חשמל מאור ולכן מחשיפה לאותה כמות אור הקולטנים החדשים ייצרו יותר חשמל היות והם קולטים יותר אור.

תשובה (2): פיתוח הקולטנים הסולריים מהסוג החדש עשוי לאפשר לראשונה לייצר חשמל מאור השמש

התשובה אינה נכונה, שכן גם הקולטנים הישנים מייצרים חשמל מאור השמש, אולם הקולטנים החדשים עושים זאת ביעילות גדולה יותר.

תשובה (3): כמות האור שיכולה להיקלט בכל יחידת שטח של קולטן סולרי תלויה בכמות החשמל שהוא יכול לייצר

התשובה אינה נכונה. כמות החשמל שהקולטן יכול לייצר תלויה בכמות האור שיכולה להיקלט בו ולא להיפך.

תשובה (4): הקולטנים הסולריים מהסוג החדש יעילים מאוד, אף שהם לוכדים כמעט את כל האור הפוגע בהם

התשובה אינה נכונה. הקולטנים החדשים יעילים מאוד לא למרות אלא משום שהם לוכדים כמעט את כל האור הפוגע בהם.

תשובה (1).

9.

השאלה: _____ של המוצר החדש שפיתחנו הם מחירו _____ יחסית למתחרים בשוק והיותו נאה _____ מהם, ולכן אני חושש שהצרכנים _____ מעמידותו הרבה.

פתרון: נציב את התשובה הראשונה:

תשובה (1): יתרונותיו של המוצר החדש שפיתחנו הם מחירו הגבוה יחסית למתחרים בשוק והיותו נאה פחות מהם, ולכן אני חושש שהצרכנים יתעלמו מעמידותו הרבה.

מבנה המשפט: חלקו הראשון של המשפט מציין את יתרונותיו/חסרונותיו של המוצר החדש ביחס למתחרים בשוק, וחלקו השני אשר עומד בהתאמה לחלק הראשון ("ולכן אני") מציין את התוצאה. הערה: נראה כי מטרת המילה "חושש" אשר מצוינת בחלקו השני של המשפט היא לרמוז כי הצרכנים יתעלמו מתכונה חיובית של המוצר, ולכן ניתן להתמקד בתשובות (1) ו-(2).

בחלקו הראשון של המשפט נטען כי למוצר שני יתרונות: מחירו הגבוה ביחס למתחרים והיותו נאה פחות מהם. מכיוון שמחיר גבוה והיותך פחות נאה אינם יתרונות אלא חסרונות, הרי שכבר בשלב זה ניתן לקבוע כי אין היגיון במשפט, ולכן, ניתן לפסול את התשובה.

תשובה (2): חסרונותיו של המוצר החדש שפיתחנו הם מחירו הגבוה יחסית למתחרים בשוק והיותו נאה פחות מהם, ולכן אני חושש שהצרכנים יתעלמו מעמידותו הרבה.

בחלקו הראשון של המשפט נטען כי למוצר שני חסרונות: הוא יקר ממתחריו ונאה פחות מהם. בחלקו השני של המשפט נכתב כי הדובר חושש שכתוצאה מכך יתעלמו הצרכנים מעמידותו הרבה, כלומר יתעלמו מיתרונותיו. קיבלנו משפט בעל הגיוני פנימי, שהרי חסרונות המוצר אכן עשויים לגרום להתעלמות של הצרכנים מיתרונותיו, ולכן זו התשובה הנכונה.

תשובה (2).

10.

השאלה: אף שמנהל בית הספר שלמדתי בו נהג להצהיר על דבקותו במימרה _____, סבורני שלמעשה _____, ואף על פי ש _____, אפשר לומר כי _____.

פתרון: הצבת תשובות:

תשובה (1): אף שמנהל בית הספר שלמדתי בו נהג להצהיר על דבקותו במימרה "ואהבת לרעך כמוך", סבורני שלמעשה לא התעניין כלל בצרכי הזולת, ואף על פי שבהחלט הייתה לו יד בחינוכי, אפשר לומר כי אני מקיים את האמרה "אחד בפה ואחד בלב".

מבנה המשפט: חלקו הראשון של המשפט מציין כי ניגוד ("אף שמנהל...") בין האמרה שבה דבק מנהל בית הספר לבין השקפתו. המשך המשפט מציין את הניגוד בין מידת השפעתו של המנהל על הכותב לדרך התנהלותו של הכותב.

תמצות: **החלק הראשון:** למרות שמנהל בית הספר הצהיר כי הוא נוהג לפי האמרה "ואהבת לרעך כמוך" אני חושב שלא התעניין בזולת, כלומר למרות שמנהל בית הספר הצהיר כי הוא נוהג באחרים כפי שהיה נוהג בעצמו, הוא עצמו לא באמת נהג כך. **חלק שני:** למרות שהוא (המנהל) חינך אותי (כלומר, להתחשב בצורכי הזולת) אני מקיים את האמרה "אחד בפה ואחד בלב", כלומר למרות שחינך אותי לדאוג לזולת אני צבוע – דבריי שונים ממעשי. אין שום קשר לוגי בין חינוך לאהבת הזולת לבין התנהגות צבועה, ולכן התשובה נפסלת.

תשובה (2): אף שמנהל בית הספר שלמדתי בו נהג להצהיר על דבקותו במימרה "אם אין לי מי לי", סבורני שלמעשה ראה עצמו בעל יוזמה ועצמאי, ואף על פי שהייתה לו השפעה מצומצמת למדי על חינוכי, אפשר לומר כי אני מקיים את האמרה "אחד בפה ואחד בלב".

תמצות: **החלק הראשון:** אפילו שהמנהל הצהיר כי הוא נוהג לפי האמרה "אם אין לי מי לי", אני סבור שהוא חשב כי הוא בעל יוזמה ועצמאי, כלומר למרות שהמנהל נהג להגיד על עצמו שאין צורך להיעזר באחרים, הוא לא נעזר באחרים. מכיוון שאין ניגוד בין שני חלקי המשפט, הרי שכבר בשלב זה ניתן לפסול את התשובה.

תשובה (3): אף שמנהל בית הספר שלמדתי בו נהג להצהיר על דבקותו במימרה "ואהבת לרעך כמוך", סבורני שלמעשה היה אדם אנוכי וקנאי, ואף על פי שבהחלט הייתה לו יד בחינוכי, אפשר לומר כי בניגוד אליו גדלתי להיות אדם שפיו וליבו שווים.

תמצות: החלק הראשון: אפילו שהמנהל הצהיר שהוא נוהג לפי האמרה "ואהבת לרעך כמוך" אני סבור שהוא היה אנוכי וקנאי, כלומר למרות שהמנהל הצהיר כי הוא נוהג באחרים כפי שהיה נהג בעצמו, בפועל לא נהג כך. החלק השני: ואפילו שהוא (המנהל) חנך אותי אני גדלתי להיות אדם שמתנהג בהתאם להצהרותיו. קיבלנו משפט בעל הגיון פנימי תקין, שכן קיים ניגוד בין שני חלקי המשפט – המנהל הוא אדם שאינו מתנהג בהתאם להצהרותיו, ואילו אני כן, וזאת למרות שהוא חנך אותי. סוג הקשר המוצע במשפט הוא אכן קשר של ניגוד ולכן זו התשובה הנכונה.

תשובה (3).

11. השאלה: _____ מאז ראתה חנה את אחיה, _____ בלבה החשש שמא תתקשה לזהותו, _____, כשבאה לאסוף אותו משדה התעופה ביום פגישתם המחודשת, _____ הפוסע לעברה את אותו נער צעיר ויפה תואר שדיוקנו צרוב בזיכרונה.

פתרון: הצבת תשובות:

תשובה (1): מכיוון שלא חלפו אלא שנים מעטות מאז ראתה חנה את אחיה, לא עלה בלבה החשש שמא תתקשה לזהותו, ואף על פי כן, כשבאה לאסוף אותו משדה התעופה ביום פגישתם המחודשת, זיהתה מיד באיש הפוסע לעברה את אותו נער צעיר ויפה תואר שדיוקנו צרוב בזיכרונה.

תמצות: החלק הראשון: מכיוון שעבר זמן מועט מאז שראתה חנה את אחיה היא לא חששה שלא תזהה אותו, כלומר היא הייתה משוכנעת שתזהה אותו. חלק שני: כשפגשה חנה את אחיה היא זיהתה אותו מיד. קיימת התאמה בין חלקי המשפט – חנה ידעה שתזהה את אחיה ואכן היא זיהתה אותו. מכיוון שבתשובה קיים קשר של ניגוד בין שני חלקי המשפט ("ואף על פי כן"), הרי שהתשובה נפסלת.

תשובה (2): אמנם חלפו רק חודשים אחדים מאז ראתה חנה את אחיה, אך כבר קינן בלבה החשש שמא תתקשה לזהותו, ואכן, כשבאה לאסוף אותו משדה התעופה ביום פגישתם המחודשת, לא פקפקה לרגע שהיא מזהה בבחור תמיר ונאה זה הפוסע לעברה את אותו נער צעיר ויפה תואר שדיוקנו צרוב בזיכרונה.

תמצות: החלק הראשון: אמנם עבר זמן מועט מאז ראתה חנה את אחיה אבל היא פחדה שתתקשה לזהות אותו. החלק השני: כשנפגשו זיהתה אותו מיד.

הקשר המוצע בתשובה בין שני חלקי המשפט הוא קשר של התאמה – "ואכן", אולם בפועל קיים ניגוד בין שני חלקי המשפט, שכן חנה חששה שלא תזהה את אחיה אולם כשנפגשו היא זיהתה אותו מיד, ומכאן שהתשובה נפסלת.

תשובה (3): מכיוון שחלפו כבר שנים רבות מאז ראתה חנה את אחיה, עלה בלבה החשש שמא תתקשה לזהותו, אך הנה, כשבאה לאסוף אותו משדה התעופה ביום פגישתם המחודשת, לא הכירה בקשיש חביב זה הפוסע לעברה את אותו נער צעיר ויפה תואר שדיוקנו צרוב בזיכרונה.

תמצות: החלק הראשון: מכיוון שעבר זמן רב מאז ראתה חנה את אחיה היא פחדה שלא תזהה אותו. החלק השני: כשנפגשו היא לא זיהתה אותו.

הקשר המוצע בתשובה בין שני חלקי המשפט הוא קשר של ניגוד – "אך הנה", אולם בפועל קיים קשר של התאמה בין שני חלקי המשפט – חנה פחדה שלא תזהה את אחיה ואכן היא לא זיהתה אותו, ולכן התשובה אינה נכונה.

תשובה (4): אף שחלפו כבר ארבעים שנה מאז ראתה חנה את אחיה, לא עלה בלבה החשש שמא תתקשה לזהותו, ואמנם, כשבאה לאסוף אותו משדה התעופה ביום פגישתם המחודשת, הכירה כבר במבט ראשון בגבר הכפוף והמקריח הפוסע לעברה את אותו נער צעיר ויפה תואר שדיוקנו צרוב בזיכרונה.

תמצות: החלק הראשון: אפילו שעבר זמן רב מאז ראתה חנה את אחיה היא לא פחדה שלא תזהה אותו, כלומר היא הייתה בטוחה שתזהה אותו. החלק השני: כשנפגשו היא זיהתה אותו מיד.

קיבלנו משפט בעל היגיון פנימי תקין, שכן הקשר המוצע בתשובה בין שני חלקי המשפט הוא קשר של התאמה "ואמנם" (=אכן), וזה אמנם/אכן הקשר בין שני חלקי המשפט.

תשובה (4).

12. השאלה: תצלום הר הגעש שצילם קרסטן פטר ופורסם במהדורת נובמבר של כתב העת "נשיונל גיאוגרפיק" זכה במקום הראשון בתחרות צילום יוקרתית. "ציפינו מינשיונל גיאוגרפיק" לפרסם תצלומים משובחים, אמרו שופטי התחרות, "ובכל זאת, עוצמת החוויה הוויזואלית שעורר התצלום הצליחה להפתיע אותנו."

ההיגיון של איזה מן המשפטים הבאים הוא הדומה ביותר להיגיון בדבריהם של השופטים:

פתרון: ראשית נבין את ההיגיון בדבריהם של השופטים. לפי הפסקה, השופטים בתחרות ציפו לתצלומים משובחים, אך התצלומים היו כה משובחים עד שהם הצליחו להפתיע אותם. כלומר, עלינו לחפש תשובה שבה האירוע אשר אירע בפועל גרם להפתעה על אף שהיה צפוי וזאת בשל עוצמתו הגדולה מהמצופה.

כעת נעבור על התשובות המוצעות:

תשובה (1): קיוויתי בכל ליבי שנבחרת הכדורגל שאני אוהדת תנצח בטורניר, ובכל זאת הופתעתי מניצחונה התשובה אינה נכונה, שכן הדובר קיווה שנבחרת הכדורגל תנצח אולם לא צפה את ניצחונה. אין בתשובה זה אירוע צפוי אשר גרם להפתעה, שכן הכותב לא ציפה כלל לניצחון.

תשובה (2): חשבתי שאינני פוחד מנחשים, ובכל זאת כשנתקלתי בנחש בעת טיול אחז אותי פחד גדול התשובה אינה נכונה, שכן הדובר חשב שהוא אינו פוחד מנחשים אך גילה שהוא כן מפחד מהם. אילו הדובר היה יודע שהוא מפחד מנחשים, אולם היה מופתע מעוצמת הפחד שלו מהם, כאשר נתקל בנחש לראשונה, התשובה הייתה יכולה להתאים.

תשובה (3): הנחתי כי נוכחותו של קהל רב בטקס הענקת הפרס תגרום לי להתרגש, ובכל זאת לא שיערתי שלבי יפעם כה מהר כשאעלה לבמה

זו התשובה הנכונה, שכן האירוע (ההתרגשות) הייתה צפויה אולם עוצמתה הייתה גדולה מהמצופה.

תשובה (4): ידעתי שתנאי מזג האוויר השוררים בפנינלנד בחורף קשים, ובכל זאת רק כשחוויתי אותם על בשרי הבנתי מדוע השפעתם על חיי התושבים גדולה כל כך

התשובה אינה נכונה, שכן הדובר ידע שמזג האוויר קשה, אך הוא לא הופתע ממידת הקושי אלא ממידת ההשפעה של הקור על חיי התושבים.

תשובה (3).

13.

השאלה: סמיואל ג'ונסון טוען שההערה שהכתבים העתיקים זוכים לה מקורה אינו בביטחון פותה בחוכמתם הנעלה של דורות קודמים או באמונה קודרת בהידרדרות המין האנושי, אלא בעובדה הבלתי מעורערת שמה שהכרנו זמן רב ביותר והרבינו ביותר לחשוב עליו – אותו אנחנו מיטיבים ביותר להבין.

לפי המשתמע מן המשפט, מה עמדתו של ג'ונסון בנוגע לכתבים העתיקים?

פתרון: נסכם את הנאמר בפסקה: ג'ונסון אומר שהסיבה להערצת הכתבים העתיקים היא משום שאנו היכרותנו המעמיקה איתם הנובעת מזמן ההיכרות והמחשבה עליהם במשך זמן זה, ואינה בגלל הביטחון בחוכמתם של הדורות הקודמים, או באמונה שהמין האנושי הולך ומידרדר.

כעת נעבור על התשובות המוצעות:

תשובה (1): חוכמתם של הדורות הקודמים אפשרה להם להבין היטב כתבים שאנו מצליחים להבין רק לאחר שנים רבות של התעמקות בהם

התשובה אינה נכונה, שכן טענתו של ג'ונסון אינה מתייחסת כלל ליכולתם של הדורות הקודמים להבין כתבים, אלא לסיבות להערצת הכתבים העתיקים.

תשובה (2): ההערצה לכתבים נובעת מן ההכרה בכך שהעובדות הנזכרות בהם הן בלתי מעורערות התשובה אינה נכונה, שכן אין התייחסות כלל בטענתו של ג'ונסון לתוכן הכתבים, אלא לסיבות להערצת הכתבים.

תשובה (3): ההתעמקות רבת הימים בכתבים הובילה לכך שערכם בעינינו גבוה יותר מזה של כתבים חדשים

זו התשובה הנכונה, לפי ג'ונסון הסיבה להערצת הכתבים העתיקים היא היכרותנו רבת השנים עם כתבים אלו.

תשובה (4): הידרדרות המין האנושי גורמת לנו היום - יותר מאי פעם - לשוב אל הכתבים, להתעמק בהם ולהעריך אותם

התשובה אינה נכונה, לפי הטענה הידרדרות המין האנושי אינה הסיבה להערצת הכתבים העתיקים.

תשובה (3)

14.

השאלה: במחקר נמצא כי אחוז החולים במחלות לב בקרב אנשים הנוהגים לרוץ מדי יום ביומו נמוך מאחוז החולים במחלות לב בקרב אנשים שאינם נוהגים לרוץ מדי יום ביומו.

שרגא הסיק מכך שריצה מסייעת למנוע מחלות לב.

איזה מהאפשרויות הבאות עשויה להיות הסבר חלופי לממצאי המחקר?

פתרון: נעבור על התשובות המוצעות:

תשובה (1): ריצה עלולה לגרום לבעיות בריאות רבות

התשובה אינה נכונה, שכן גם אם ריצה גורמת לבעיות בריאות רבות אין זה מן הנמנע שהיא מסייעת למנוע מחלות לב. נוסף על כך, גם אם "בעיות בריאות רבות" כוללות מחלות לב, הרי שעובדה זו עדיין לא מהווה הסבר חלופי לממצאי המחקר, וזאת מכיוון שעדיין נמצא שאנשים שנוהגים לרוץ מדי יום חולים פחות במחלות לב, וממצא זה אינו מספק הסבר אחר לתוצאות אלו.

תשובה (2): בעיות לב רבות מונעות מהסובלים מהן לרוץ

זו התשובה הנכונה. יתכן שאחוז האנשים הסובלים ממחלות לב הגבוה ביותר בקרב קבוצת האנשים שאינם רצים אינו בגלל הימנעותם של אנשים אלו מריצה אלא בגלל בעיות הלב מהן הם סובלים אשר מונעות מהם לרוץ. הריצה היא אינה מה שסייע למנוע את מחלות הלב.

תשובה (3): ריצה עוזרת למנוע בעיות בריאות שאינן מחלות לב

התשובה אינה נכונה, שכן אם ריצה עוזרת למנוע בעיות בריאות שאינן מחלות לב, לא ניתן להסיק מכך דבר לגבי תרומתה או אי תרומתה של הריצה למניעת מחלות לב.

תשובה (4): אנשים רבים שאינם נוהגים לרוץ מדי יום ביומו לא הסכימו להשתתף במחקר

התשובה אינה נכונה. נמצא שמבין משתתפי הניסוי, המשתתפים שנוהגים לרוץ סבלו פחות ממחלות לב. איננו יודעים מה שיעורם של חולי הלב מבין האנשים שלא רצים ולא הסכימו להשתתף בניסוי, ולכן איננו יודעים כיצד השתתפותם הייתה יכולה להשפיע על תוצאות הניסוי.

תשובה (2).

15. השאלה: מילה נקראת **היפונים** של מילה אחרת אם הדבר שהיא מתארת נכלל בקטגוריה שהמילה האחרת – **ההיפונים** שלה – מתארת. כלומר, להיפונים משמעות מצומצמת מזו של ההיפונים שלו. כך, לדוגמה,

איזה מהאפשרויות הבאות משלימה את החסר באופן הטוב ביותר?

פתרון: נסכם את הכלל המוצג בפסקה: **היפונים** היא מילה מאותו תחום של המילה שהיא **היפונים**, ולמילה שהיא **היפונים** משמעות רחבה יותר משל המילה שהיא **היפונים**.

קעת נעבור על התשובות המוצעות ונחפש צמד מילים שמתאים לכלל:

תשובה (1): המילה "צבע" היא היפונים של המילה "אדום", וזו בתורה היא היפונים של המילה "ארגמן"

התשובה אינה נכונה, שכן למילה "צבע" משמעות יותר רחבה מאשר למילה "אדום" ולכן היא היפונים של המילה "אדום" ולא היפונים שלה. כמו כן למילה "אדום" יש משמעות רחבה יותר מהמילה "ארגמן" ולכן היא ההיפונים של המילה "ארגמן" ולא ההיפונים שלה.

תשובה (2): המילה "ציפור" היא היפונים של הצירוף "בעל חיים" והיפונים של המילה "נחליאלי"

זו התשובה הנכונה. המילים "ציפור" והצירוף "בעל חיים" הן אכן מילים מאותו התחום, ולמילה "בעל חיים" משמעות רחבה יותר מאשר למילה "ציפור", ולכן המילה "ציפור" היא היפונים של הצירוף "בעל חיים". כמו כן, המילים "ציפור" ו"נחליאלי" הן מילים מאותו התחום, והמילה "ציפור" היא מילה בעלת משמעות רחבה יותר מהמילה "נחליאלי", ומשום כך היא ההיפונים שלה. נעבור על יתר התשובות לשם השלמת ההסבר.

תשובה (3): המילה "תפוז" היא היפונים של הצירוף "פרי הדר", וזה בתורו הוא היפונים של המילה "פרי"

התשובה אינה נכונה, שכן למילה "תפוז" משמעות מצומצמת יותר משל הצירוף "פרי הדר", ועל כן היא היפונים של הצירוף, ולא היפונים שלו, כמו כן לצירוף "פרי הדר" משמעות מצומצמת מהמילה "פרי" ולכן היא ההיפונים של פרי ולא ההיפונים שלה.

תשובה (4): המילה "נגר" היא היפונים של הצירוף "בעל מקצוע" והיפונים של המילה "מסור"

התשובה אינה נכונה, המילה "נגר" אכן בעלת משמעות מצומצמת יותר משל הצירוף "בעל מקצוע", ולכן היא ההיפונים שלה, אולם המילה "נגר" אינה מילה המתארת משהו שהמילה "מסור" נכללת בו, או במילים אחרות שתי המילים אינן מאותו התחום. "מסור" הוא כלי עבודה ו"נגר" הוא בעל מקצוע.

תשובה (2).

השאלה: אישיותו של אדם נקבעת לפי הסביבה שהוא חי בה ולפי המטען הגנטי שהוא נושא. מחקרים על תאומים הראו כי אמנם לסביבה יש השפעה גדולה בתקופת הילדות, אך השפעת הגנטיקה הולכת וגדלה ככל שמתבגרים. למשל, באחד המחקרים נמצא כי בילדותם, תאומים זהים – תאומים בעלי מטען גנטי זהה – דומים זה לזה באישיותם כמו תאומים לא-זהים, אך בבגרותם הדמיון ביניהם גדול הרבה יותר מהדמיון בין תאומים לא-זהים. כמו כן, במחקר אחר נמצא כי _____.

איזה מן המשפטים הבאים משלים את הפסקה באופן הטוב ביותר?

פתרון: לפי הפסקה, ישנם שני גורמים שמשפיעים על האישיות: סביבה וגנטיקה. לסביבה יש השפעה גדולה ביחודות, אך השפעת הגנטיקה על האישיות של אדם גדלה ככל שהוא מתבגר. מטרת חלקן הראשון של המחקר המובא בפסקה, אשר לפיו מידת הדמיון בילדות בין תאומים זהים ללא-זהים היא דומה, היא להראות כי לסביבה יש השפעה גדולה בילדות. בהמשך נמצא כי בבגרות מידת הדמיון בין תאומים זהים גדולה מאשר מידת הדמיון בין תאומים שאינם זהים, כלומר לגנטיקה היתה יותר בין תאומים זהים יש השפעה הגוברת על העובדה שהם נמצאים בסביבות שונות (יש פה הנחה סמויה כי בבגרות התאומים אינם נמצאים באותה סביבה). לסיכום: מכיוון שתאומים זהים קרובים יותר מבחינה גנטית מתאומים שאינם זהים, הרי שמטרת הדוגמה היא להראות כי השפעתה של הגנטיקה על האישיות גדולה יותר בבגרות מאשר בילדות שבה שני זוגות התאומים קרוב לוודאי חיים באותו בית-סביבה. המשך המשפט הוא "כמו כן, במחקר רחוק נמצא...", ומכאן שעלינו לחפש מחקר נוסף שמעיד על חשיבותה של הגנטיקה.

כעת נעבור על התשובות המוצעות:

תשובה (1): בבגרותם, תאומים זהים שגדלו בבתים שונים דומים זה לזה באישיותם לא פחות מתאומים זהים שגדלו באותו הבית

זו התשובה הנכונה. מכיוון שאנו מבקשים למצוא מחקר נוסף המעיד על חשיבותה הגדולה של הגנטיקה בבגרות, הרי שמחקר אשר מצא כי מידת הדמיון בין האישיות של זוג תאומים זהים אשר גדלו בבתים שונים (כלומר בעלי מטען גנטי זהה שגדלים בסביבה שונה) אינה פחותה ממידת הדמיון בין זוג תאומים זהים הגדלים באותו בית (מטען גנטי זהה וסביבה זהה), מראה שוב כי לגנטיקה השפעה גדולה מהסביבה.

תשובה (2): באישיותם, תאומים זהים שגדלו באותו הבית דומים זה לזה בבגרותם פחות מבילדותם, ואילו תאומים זהים שגדלו בבתים שונים דומים זה לזה בבגרותם יותר מבילדותם

התשובה אינה נכונה, שכן לפי הטענה שבפסקה השפעת הגנטיקה מתחזקת ככל שעובר הזמן, ועל כן אנו מצפים כי בבגרותם תאומים זהים יהיו דומים זה לזה יותר מאשר בילדותם בלי קשר לסביבה בה גדלו.

תשובה (3): בבגרותם, תאומים לא-זהים שגדלו באותו הבית דומים זה לזה באישיותם יותר מתאומים זהים שגדלו בבתים שונים

התשובה אינה נכונה, שכן אם השפעת הגנטיקה מתחזקת עם הזמן, הרי שהיינו מצפים שבבגרותם תאומים זהים, שהם בעלי מטען גנטי זהה, יהיו דומים זה לזה יותר מאשר תאומים לא-זהים, שלהם מטען גנטי שונה, וזאת ללא קשר לסביבה בה גדלו.

תשובה (4): בילדותם, תאומים זהים הגדלים בבתים שונים דומים זה לזה באישיותם לא פחות מתאומים זהים הגדלים באותו הבית

התשובה אינה נכונה, שכן לפי הפסקה לסביבה יש השפעה גדולה בתקופת הילדות, ולכן היינו מצפים שבילדותם תאומים זהים שגדלו בבתים שונים יהיו דומים זה לזה פחות מאשר תאומים זהים שגדלו באותו בית.

תשובה (1).

17.

השאלה: כדי לברר אם בית המשפט נוטה לערער על סמכותן של רשויות המדינה האחרות יש לערוך מחקר מעמיק. פסק דין שפוסל החלטה של אחת הרשויות עלול ליצור רושם מטעה שבית המשפט נוהג בה בקפדנות יתרה, ובכך להסיח את הדעת ממקרים רבים אחרים שבית המשפט בחר בהם שלא להתערב בהחלטות של אותה רשות. ומנגד, פסיקה לטובתה של רשות כלשהי עשויה להיות לא יותר מאקורד הסיום של הליך שיפוטי מורכב שאילץ את אותה רשות לסגת מרוב עמדותיה.

איזו מן הטענות הבאות מביעה באופן הטוב ביותר את הרעיון המרכזי בפסקה?

פתרון: לפי הפסקה, כדי להגיע להחלטה אם בית המשפט נוטה לערער על סמכותן של רשויות המדינה יש לערוך בדיקה מעמיקה. על פי הנטען בפסקה, אין זה מספיק לבדוק פסק דין אחד כנגד הרשות, שכן יתכנו מקרים (פסקי דין) אחרים בהם לא הייתה התערבות בהחלטות הרשות, כלומר בית המשפט היה בעדה. מנגד, גם פסק דין הניתן לטובת רשות עשוי להטעות, שהרי יתכן כי פסק הדין ניתן לאחר שהרשות נסוגה במהלך ההליך השיפוטי מרוב עמדותיה, כלומר יש לבדוק את ההליך כולו ולא רק את סופו.

לסיכום: המחקר המעמיק שמתבקש על פי הפסקה הוא בחינת מספר רב של פסקי דין, ולא הליך אחד בלבד, וכן בחינת ההליך השיפוטי כולו, ולא רק את התוצאה הסופית של ההליך, כלומר רק את פסק הדין.

כעת נעבור על התשובות המוצעות:

תשובה (1): בדיקה מעמיקה של פסק דין מסוים עשויה להביא לידי מסקנה שמה שנראה במבט ראשון כנטייה לערער על סמכותן של הרשויות האחרות, למעשה אינו כך

התשובה אינה נכונה, שכן זו תשובה שאינה מתייחסת לרעיון המרכזי שבפסקה. אמנם נטען בפסקה כי בדיקה של פסק דין מסוים אשר פוסל החלטה של רשות עשוי לגרום לרושם מטעה כאילו בית המשפט מערער על סמכות אותה רשות, אולם הפסקה עוסקת הדרך לעריכת בדיקה מעמיקה. לפי הפסקה יש לבדוק מספר רב של פסקי דין וכן לבדוק בכל אחד מהם את ההליך שהביא לתוצאה שהתקבלה בהם.

תשובה (2): גם כאשר בית המשפט מטפל באותה רשות עצמה, הוא עשוי לנהוג עמה פעם בקפדנות יתרה ופעם בקפדנות פחותה

התשובה אינה נכונה, הפסקה דנה בדרך הראויה לעריכת בדיקה לגבי השאלה האם בית המשפט נוטה לערער על סמכותן של רשויות המדינה האחרות. הפסקה אינה עוסקת בשאלה האם בית המשפט נוהג בקפדנות יתרה או לא ברשות כזו או אחרת, אלא רק טוענת שבדיקה של פסק דין אחד אינה מאפשרת לקבוע זאת.

תשובה (3): לעתים בית המשפט נוטה לנהוג ברשויות שונות באופן שונה, ולערער על סמכותה של האחת יותר מעל סמכותה של האחרת

התשובה אינה נכונה, הפסקה אינה עוסקת בהשוואה בין הדרך שבה נוהג בית המשפט ברשויות שונות, אלא בצורך ובדרך לעריכת בדיקה מעמיקה על מנת לענות על השאלה. לפי הפסקה יש לבחון לשם כך באופן מעמיק מספר רב של פסקי דין.

תשובה (4): כדי ללמוד אם בית המשפט נוטה לערער על סמכות הרשויות האחרות יש לבחון הן פסקי דין רבים, הן את ההליך השיפוטי שקדם להם. זו התשובה הנכונה.

תשובה (4).

הבנת הנקרא (שאלות 18-23)

18. השאלה: איזו מהטענות הבאות אינה משתמעת מן הפסקה הראשונה?

פתרון: הפסקה הראשונה מתארת שני סוגים של קולות המשמשים ציפורים בתקשורת – קריאה ושירה, וההבדלים ביניהם.

נעבור על התשובות המוצעות:

תשובה (1): הקריאות מושמעות הן מפי זכרים הן מפי נקבות

התשובה אינה נכונה. על פי הפסקה: "... השירה מושמעת רק מפי הזכרים..." (שורות 3-4).

תשובה (2): הקריאות מושמעות בכל עונות השנה

התשובה אינה נכונה. לפי הפסקה: "שלא כקריאות, השירה מושמעת רק מפי הזכרים, ורק בעונת הקינון." (שורות 3-4) כלומר, אם בניגוד לקריאות השירה מושמעת רק בעונת הקינון אז הרי שמשמע שהקריאות מושמעות בכל עונות השנה. בנוסף, בפסקה נכתב שהקריאות משמשות את הציפורים בהעברת מסר, וסביר שלציפורים יש צורך בהעברת מסרים במשך כל עונות השנה, כך שמכאן משמע שהן מושמעות כל השנה.

תשובה (3): השירה משמשת לאזהרה מפני טורפים

זו התשובה הנכונה. לפי הפסקה: "הקריאות הן בדרך כלל קצרות, והן מושמעות כדי להעביר מסר שצריך להיקלט מיד, למשל אזהרה מפני טורפים. השירה, לעומתן, עשויה להיות מורכבת מאוד ולחזור על עצמה מספר רב של פעמים." (שורות 1-2). מהפסקה עולה כי **הקריאות** הן אלו שנועדו להזהיר מפני טורפים, הן קצרות ומיועדות להיחלט מיד. למעשה ההמשך מיועד להדגיש מדוע ישנו ניגוד בין הקריאות לשירה, אשר אינו מאפשר לשירה לשמש לאזהרה מפני טורפים. השירה מורכבת מאוד וחוזרת מספר רב של פעמים. מכיוון שאזהרה מפני טורפים צריכה להיקלט מיד, ושירה היא מורכבת וחוזרת שוב ושוב, ככל הנראה על מנת לאפשר את הבנתה, הרי שהיא אינה מתאימה לאזהרה.

תשובה (4): השירה מורכבת יותר מן הקריאות

התשובה אינה נכונה. לפי הפסקה: "השירה, לעומתן, עשויה להיות מורכבת מאוד..." (שורות 2-3).

תשובה (3).

19. השאלה: איזה מההנחות הבאות היא המתאימה ביותר לעמוד מאחורי הטענה "חשיבותה של ... משקיעים בה" (שורה 4)?

פתרון: לפי הכתוב בשורה 4: "חשיבותה של השירה באה לידי ביטוי באנרגיה הרבה שהזכרים משקיעים בה, המגיעה בכמותה כמעט לזו הנדרשת לתעופה." מכאן, שהשקעת אנרגיה מעידה על חשיבות הפעולה אותה מבצעות הציפורים. כלומר, בקרב בעלי חיים, ככל שמושקעת בפעולה אנרגיה רבה יותר היא חשובה יותר.

תשובה (4).

20. השאלה: "תנאים נורמליים" (שורה 8) מתקיימים כל עוד -

פתרון: לפי הפסקה השנייה, השירה משמשת את הזכרים במציאת בת זוג או בהכרזה על טריטוריה, ובמינים מסוימים היא משמשת לשני הדברים. נקרא את המשפט בו מופיע הביטוי "תנאים נורמליים" מתחילתו: "זכרי הירגזי, למשל, מוצאים בנות זוג עוד לפני שהם מתחילים לשיר, ומכאן שבתנאים נורמליים שירת הזכרים היא טריטוריאלית בלבד..." (שורות 7-8). כלומר, אצל זכר ירגזי המצב הרגיל הוא שהוא מצא בת זוג לפני שהוא החל לשיר, ולכן בתנאים נורמליים השירה משמשת אותם רק בהכרזה על טריטוריה. מכאן, ש"תנאים נורמליים" הם תנאים בהם הזכר מצא בת זוג.

תשובה (3).

21. **השאלה:** תוצאות הניסוי המתואר בפסקה השלישית מעידות ש-

פתרון: נסכם את הניסוי המתואר בפסקה השלישית: מטרת הניסוי הייתה לבדוק האם השיר האופייני לכל מין ציפורים נרכש בתורשה או דרך למידה. לניסוי היו שני שלבים, בשלב הראשון נמצא כי זכר שגדל בבידוד שר גרסה מעוותת של שיר המין שלו, המסקנה, אם כן, היא שהשיר נרכש במידה מסוימת באופן תורשתי ובמידה מסוימת הוא נלמד.

בשלב השני של ניסוי בחנו החוקרים זכר שגדל בחברת זכרים אשר שיר המין שלהם **דומה** לשיר המין שלו, וזכר אחר בחברת שזכרים אשר השיר שלהם **שונה** משיר המין שלו. הזכר אשר גדל עם זכרים ששירים **דומה** לשיר שלו שר את השיר שלהם, ואילו הזכר שגדל עם זכרים בעלי שיר **שונה** משיר המין שלו, שר את אותה גרסה מעוותת ששר הזכר שגדל בבידוד. מכאן הסיקו החוקרים כי השירה היא בעלת תבנית מולדת, והלמידה של השיר מושפעת רק משירים הדומים לשיר המין של הזכר. כלומר, השירה היא מולדת ונרכשת.

קעת נעבור על התשובות המוצעות:

תשובה (1): שיר המין של עפרוני השדה זהה לשיר המין של עפרוני העצים

התשובה אינה נכונה. בפסקה נכתב כי: "... הם גידלו זכר אחד של עפרוני השדה בחברת זכרים בוגרים של עפרוני העצים, מין ששירו דומה לשירו של עפרוני השדה..." (שורות 15-16), כלומר שיר המין של עפרוני השדה **דומה** לשיר המין של עפרוני העצים, אולם אינו זהה לו.

תשובה (2): במהלך התבגרותו של הזכר, שירים הדומים לשיר המין שלו יכולים להשפיע על שירתו

זו התשובה הנכונה. בפסקה נכתב: "תוצאות אלו מרמזות על כך שלעפרוני יש מעין תבנית מולדת של שיר המין, והלמידה שלו מושפעת רק משירים שיש להם קרבה מספקת לתבנית זו."

תשובה (3): עפרוני השדה מתגורר בדרך כלל לצד זכרים בוגרים של עפרוני העצים

התשובה אינה נכונה. בפסקה לא נאמר היכן בדרך כלל מתגורר עפרוני השדה.

תשובה (4): לכל מיני הציפורים יש שפת תקשורת משותפת

התשובה אינה נכונה. ראשית, בפסקה לא נטען כי לכל הציפורים שפת תקשורת משותפת, אלא כי לכל סוג יש שירה המבדילה אותו ממיני ציפורים אחרים. שנית, זו אינה מסקנת הניסוי המתואר בפסקה.

תשובה (2).

22. **השאלה:** "שיר המין שלו" (שורה 19) הוא -

פתרון: נקרא את המשפט מתחילתו: " לעומתו, הזכר שגדל בחברת הזמירים לא הושפע משירתם כלל, ובבגרותו הוא שר גרסה מעוותת של שיר המין שלו..." (שורות 18-19). "שיר המין שלו" מתייחס לשירו של הזכר אשר גדל בחברת הזמירים. הניסוי המתואר בפסקה השלישית נעשה על שני זכרים של עפרוני השדה, אחד שגדל עם מין אחר של עפרוני – עפרוני העצים, וזכר אחר שגדל בחברת זמירים, ומכאן ש"שיר המין שלו" מתייחס לשיר האופייני לעפרוני השדה.

תשובה (1).

23. השאלה: על פי הפסקה האחרונה, כדי ששירתו של תנר א' תעיד עליו שהוא נמצא ב"מרחק נאות" (שורה 28) מתנר ב' -

פתרון: בפסקה האחרונה נכתב כי ישנם מינים בהם השירה שונה מעט בין זכר לזכר מאותו מין, דבר שמאפשר לזכרים לזהות זה את זה. עוד נכתב שכאשר משמיעים לזכר שירה של זכר שהוא יודע כי שירתו אמורה להיות רחוקה יותר הוא משנה את התנהגותו. מכאן הסיקו החוקרים שהשירה משמשת בין השאר לזיהוי שכנים: כאשר הזכר מוכר, אין צורך בשינוי ההתנהגות, וכאשר הוא לא מוכר יש צורך לחקור זאת לעומק.

כעת נקרא את המשפט שבשורה 28 מתחילתו: "נוסף על האפשרות להבחין בין שכן לבין זר, השירה האישית מסייעת לדעת אם השכן שומר על מרחק נאות, שכן עוצמת שירתו מעידה על המרחק בינו ובין השומע." (שורות 27-29) כלומר לפי הפסקה, אם עוצמת השירה גבוהה אז הזכר הזר שוכן קרוב, וכאשר העוצמה נמוכה המשמעות היא שהוא רחוק. כאשר הזכר הזר רחוק הוא אינו מהווה איום, אולם כאשר הוא קרוב יש לבדוק זאת לעומק. מכאן ש"מרחק נאות" הוא מרחק גדול מספיק, כלומר מרחק שבו השירה נשמעת בעוצמה נמוכה מספיק.

תשובה (1).
